

1. T., 25 stycznia 2023 r.

3.Sygn. akt II K 1664/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

5.1.Sąd Rejonowy w Toruniu II Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Marcin Czarciański

Protokolant: st. sekr. sąd. Justyna Pabian

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej M. Barskiej

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12.01.2023 r.

sprawy

J. J. (1)

syna H. i K. z d. J.

urodzonego (...) w T.

D. M. (1)

syna P. i M. z d. N.

urodzonego (...) w D.

oskarżonych o to, że:

w dniu 12 września 2022 roku w autobusie linii (...) (numer boczny (...)) oraz na Placu (...) w T. publicznie znieważyli obywatelki (...) – S. L. oraz jej córki – A. H. (1) i A. L. z powodu ich przynależności narodowej w ten sposób, że kierowali pod ich adresem słowa wulgarne, powszechnie uznane za obraźliwe,

- tj. o czyn z art. 257 kk

o r z e k a :

I. oskarżonych J. J. (1) i D. M. (1) uznaje za winnych popełnienia czynu zarzucanego w akcie oskarżenia, tj. występku z art. 257 kk i za to, po zastosowaniu art. 37a § 1 kk, na podstawie art. 257 kk orzeka :

a) wobec oskarżonego J. J. (1) karę 6 (sześciu) miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 (trzydzieści) godzin w stosunku miesięcznym,

b) wobec oskarżonego D. M. (1) karę 8 (ośmiu) miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 (trzydzieści) godzin w stosunku miesięcznym,

II. na podstawie art. 46 § 1 kk zobowiązuje oskarżonego J. J. (1) do zapłaty kwot po 500 zł (pięćset złotych) na rzecz pokrzywdzonych S. L., A. H. (1) i A. L. tytułem częściowego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę,

III. na podstawie art. 46 § 1 kk zobowiązuje oskarżonego D. M. (1) do zapłaty kwot po 1000 zł (tysiąc złotych) na rzecz pokrzywdzonych S. L., A. H. (1) i A. L. tytułem częściowego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę,

IV. na podstawie art. 34 § 3 kk w zw. z art. 72 § 1 pkt 2 kk zobowiązuje każdego z oskarżonych do pisemnego przeproszenia pokrzywdzonych w języku polskim i ukraińskim w terminie 1 (jednego) miesiąca od uprawomocnienia się orzeczenia,

V. zasądza od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa kwoty: od oskarżonego J. J. (1) kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) a od oskarżonego D. M. (1) kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem opłaty oraz kwoty po 49,32 zł (czterdzieści dziewięć złotych trzydzieści dwa grosze) tytułem wydatków poniesionych od chwili wszczęcia postępowania.

UZASADNIENIE

Formularz UK 1	Sygnatura akt	II K 1664/22	
Jeżeli wniosek o uzasadnienie wyroku dotyczy tylko niektórych czynów lub niektórych oskarżonych, sąd może ograniczyć uzasadnienie do części wyroku objętych wnioskiem. Jeżeli wyrok został wydany w trybie art. 343, art. 343a lub art. 387 k.p.k. albo jeżeli wniosek o uzasadnienie wyroku obejmuje jedynie rozstrzygnięcie o karze i o innych konsekwencjach prawnych czynu, sąd może ograniczyć uzasadnienie do informacji zawartych w częściach 3–8 formularza.			
1.USTALENIE FAKTÓW			
0.1.Fakty uznane za udowodnione			
Lp.	Oskarżony	Czyn przypisany oskarżonemu (ewentualnie zarzucany,	

		jeżeli czynu nie przypisano)	
1.1.1.	J. J. (1), D. M. (1)	w dniu 12 września 2022 roku w autobusie linii (...) (numer boczny (...)) oraz na Placu (...) w T. publicznie znieważyli obywatelki (...) – S. L. oraz jej córki – A. H. (1) i A. L. z powodu ich przynależności narodowej w ten sposób, że kierowali pod ich adresem słowa wulgarne, powszechnie uznane za obraźliwe	
Przy każdym czynie wskazać fakty uznane za udowodnione	Dowód	Numer karty	
W dniu 12 września 2022 roku S. L. wraz z córkami A. H. (1) i A. L. przyjechała do T.. Chciały odwiedzić ogród zoologiczne. Po wyjściu z dworca kolejowego udały się na przystanek autobusowy. Kobiety wsiadły do autobusu linii (...), który jechał w stronę centrum miasta. Gdy chciały kupić bilety zorientowały się, że biletomat przyjmuje tylko płatność gotówką, której nie miały. A. H. (2) chciał dokonać zakupu biletów przez aplikację. Kiedy autobus przejechał jeden przystanek podeszli do nich dwaj mężczyźni – D. M. (1) i J. J. (1), którzy zażądali okazania biletu. Pokrzywdzone odpowiedziały, że są w trakcie kupowania biletu przez aplikację i chcą	wyjaśnienia J. J.	34-35, 122	

go opłacić. Mężczyźni mieli odpowiedzieć, że jest już na to za późno i muszą zapłacić mandat. Kontrolerzy kazali okazać paszporty. S. L. odpowiedziała im, że chciała kupić bilety, dlatego nie powinna zostać ukarana. Na przystanku przy Teatrze W. H. pokrzywdzone wraz z kontrolerami biletów wyszły z autobusu. Wówczas mężczyźni kazali im podpisać dokumenty dotyczące jazdy bez biletów. Zwrócili się do A. H. (1) mówiąc, że jest (...). Mężczyźni wyzywali S. L. słowami (...) (...)", „(...)”, (...)”, (...)”. Mówili do nich, że są (...) i powinny wracać do(...), do M.. Zdarzenie zostało nagrane przez A. H. (1).

W toku postępowania odtworzono nagranie zapisane na płycie DVD dołączonej do zawiadomienia. Na nagraniu widać dwóch mężczyzn oraz dwie kobiety. Kamera zarejestrowała przebieg rozmowy pomiędzy ww. osobami. Na nagraniu słychać jak D. M. (1) mówi „dobra, ja piszę odmowę i (...) mam na takie (...) jak ty” oraz „policja do takich (...) nie będzie przyjeżdżać”. Słychać również słowa wypowiedane przez J. J. (1): (...), „(...)”. Pomiędzy tymi zdaniami słychać jak kobiety rozmawiają

miedzy sobą w języku ukraińskim.			
wyjaśnienia D. M.	44-46, 122-123		
zeznanie S. L.	1-3, 63-64, 123v.		
zeznanie A. H.	17-18		
plyta CD z nagraniem i protokołem odtworzenia	6, 10-11		
plyta CD z monitoringiem z autobusu	62		
protokół oględzin	65-67		
kserokopia dokumentacji (...)	79-82		
J. J. (1) nie był karany sądownie	karta karna	54	
D. M. (1) nie był karany sądownie	karta karna	53	
0.1.Fakty uznane za nieudowodnione			
Lp.	Oskarżony	Czyn przypisany oskarżonemu (ewentualnie zarzucany, jeżeli czynu nie przypisano)	
1.2.1.			
Przy każdym czynie wskazać fakty uznane za nieudowodnione	Dowód	Numer karty	

1.Ocena DOWOdów			
o.1.Dowody będące podstawą ustalenia faktów			
Lp. faktu z pkt 1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
	wyjaśnienia J. J., D. M.	Sąd dał wiarę wyjaśnieniom oskarżonych w części w jakiej przyznali się zarzucanych czynów i wskazali, że użyli wobec pokrzywdzonych słów obraźliwych. W tym bowiem zakresie ich wyjaśnienia są zbieżne z innymi dowodami zgromadzonymi w sprawie w tym z jasnymi i spójnymi zeznaniami świadków - pokrzywdzonych, którym Sąd dał w pełni wiarę.	
zeznanie S. L., A. H.	Sąd dał wiarę zeznaniom pokrzywdzonych S. L. i A. H. (3) ponieważ były one jasne, spójne i logiczne. Z istoty konsekwentnych zeznań pokrzywdzonych wynikało wprost, że oskarżeni zachowywali się wobec nich agresywnie i używali słów obraźliwych, także odnosząc się do ich narodowości. Zdaniem Sądu relacje świadków zasługują na wiarę również z tego względu, że były one wyważone, nie zmierzały do obciążania oskarżonych ponad miarę. Niewątpliwie świadkowie nie miały interesu, aby pomawiać oskarżonych o		

	zachowania, których się nie dopuścili.		
plyta CD z nagraniem i protokołem odtworzenia, karta karna, dokumentacja (...)	Sąd dał wiarę dowodom z dokumentów zawnioskowanym do ujawnienia w akcie oskarżenia oraz dołączonym w toku postępowania sądowego. Wszelkie dokumenty zostały pozyskane, sporządzone i przeprowadzone zgodnie z wymogami procedury karnej, a żadna ze stron nie zakwestionowała ich rzetelności ani prawdziwości. Również Sąd nie miał podstaw aby podważyć ich wiarygodność.		
<i>0.1.Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</i>			
Lp. faktu z pkt 1.1 albo 1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
<i>1.PODSTAWA PRAWNA WYROKU</i>			
	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Oskarżony	
#	3.1. Podstawa prawna skazania albo warunkowego umorzenia	I	J. J. (1), D. M. (1)

	postępowania zgodna z zarzutem		
Zwięźle o powodach przyjętej kwalifikacji prawnej			
<p>Art. 257 k.k. sankcjonuje odpowiedzialność za zachowanie polegające publicznym znieważaniu grupy ludności albo poszczególnej osoby z powodu jej przynależności narodowej, etnicznej, rasowej, wyznaniowej albo z powodu jej bezwyznaniowości lub z takich powodów naruszanie nietykalność cielesnej innej osoby.</p> <p>"Zniewagę stanowią wypowiedzi godzące w godność danej osoby, obelżywe lub ośmieszające, niedające się zracjonalizować. Ze względu na to, że zniewaga godzi w poczucie własnej wartości danej osoby, znieważenie - inaczej niż zniesławienie - może nastąpić także wtedy, gdy odbiorcą wypowiedzi o treści naruszającej cześć jest wyłącznie ta osoba". (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 26 lutego 2018 r., VI ACa 1576/16, LEX nr 2578915).</p> <p>Niewątpliwie kierowanie do pokrzywdzonych przez oskarżonych obraźliwych słów typu "szmata", "kurwa" stanowiło zniewagę we wskazanym wyżej rozumieniu. Nie</p>			

budzi najmniejszej wątpliwości, że te słowa mają taki właśnie wydźwięk i można jej uznać niemal za "klasyczny" przykład zniewagi w polskich realiach. Podobnie ma się rzecz z określeniem „swołocz”, które w znaczeniu pogardliwym oznacza kogoś postępującego nieuczciwie lub podłego, zasługującego na pogardę, budzącego odrazę (słownik języka polskiego PWN pod red. W. Doroszewskiego).

Z przepisu art. 257 k.k. jednoznacznie wynika jednocześnie, że powodem znieważania musi być przynależność pokrzywdzonego do kategorii określonych przepisem. Wśród tych kategorii znajduje się także przynależność narodowa. Słownikowa definicja pojęcia narodu określa go jako wspólnotę ludzi utworzoną w procesie dziejowym na podstawie języka, terytorium, życia społecznego i gospodarczego, przejawiającą się w kulturze i świadomości swych członków (Encyklopedia socjologii T. 2, Oficyna Naukowa, Warszawa 1999). W takim ujęciu można zatem mówić o narodzie ukraińskim, do którego należą pokrzywdzone. Ze znieważających słów wypowiedzianych przez oskarżonych w sposób

niebudzący wątpliwości wynika, że powodem znieważania pokrzywdzonych była właśnie ich przynależność do narodu ukraińskiego.

Wskazane w art. 257 k.k. znamię "z powodu" wskazuje, że przestępstwa tego można dopuścić się jedynie umyślnie z zamiarem bezpośrednim. Sprawca musi mieć świadomość określonych cech pokrzywdzonego (np. narodowości) i jednocześnie chcieć naruszenia godności pokrzywdzonego właśnie z ich powodu. Tak było też w przypadku oskarżonych. Pokrzywdzone mówiły z wyraźnym akcentem a pomiędzy sobą porozumiewały się po ukraińsku. Z treści wypowiedzi oskarżonych wynika w sposób niebudzący wątpliwości, że mieli świadomość narodowości pokrzywdzonych.

Kontekst i treść ich wypowiedzi wskazują przy tym niezbicie, że właśnie narodowość pokrzywdzonych było powodem naruszania ich godności.

Dyspozycja art. 257 k.k. wskazuje na znamię publicznego charakteru działania przez sprawcę. Takie publiczne działanie jest cechą konieczną dla bytu przestępstwa z przywołanego powyżej artykułu. Jego istotą nie

jest popełnienie tego czynu w miejscu publicznym, lecz w sposób dostępny dla bliżej nieoznaczonego kręgu odbiorców, czy określonej publiczności. (por. np. komentarz do art. 257 k.k. i art. 255 k.k. w: Wróbel Włodzimierz (red.), Zoll Andrzej (red.), Kodeks karny. Część szczególna. Tom II. Część II. Komentarz do art. 212-277d, WKP 2017). W przedmiotowej sprawie należy uznać, iż oskarżeni działali nie tylko w miejscu publicznym ale i publicznie skoro do zdarzenia doszło w pobliżu przystanku komunikacji miejskiej i przejścia dla pieszych w samym centrum miasta.

Z powyższych okoliczności wynika jednoznacznie, że oskarżeni J. J. (1) i D. M. (1) wyczerpali swoim zachowaniem wszystkie znamiona przestępstwa z art. 257 k.k. a ich wina i sprawstwo nie budzą wątpliwości. Używając wulgarnych i obraźliwych określeń, które jednoznacznie prowadzą do uchybienia dumy i godności osobistej, znieważali pokrzywdzonych nie z powodu ich zachowania czy sytuacji, ale wyłącznie z powodu ich przynależności narodowej. Intencją oskarżonych było znieważenie oskarżonych jako(...). Intencją działania oskarżonych było przy tym nie tylko znieważenie

<p>pokrzywdzonych, ale także zmanifestowanie swojego poczucia wyższości, władzy i wrogości wobec osób o innych cechach narodowych bądź etnicznych. Na takim właśnie podłożu ksenofobicznym zasada się przy tym stopień społecznej szkodliwości czynu z art. 257 k.k. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 20 kwietnia 2015 r., w sprawie II AKa 26/15, LEX nr 1711578).</p>			
#	<p>3.2. Podstawa prawna skazania albo warunkowego umorzenia postępowania niezgodna z zarzutem</p>		
<p>Zwięźle o powodach przyjętej kwalifikacji prawnej</p>			
#	<p>3.3. Warunkowe umorzenie postępowania</p>		
<p>Zwięźle wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięźle o powodach warunkowego umorzenia postępowania</p>			
#	<p>3.4. Umorzenie postępowania</p>		
<p>Zwięźle wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięźle o powodach umorzenia postępowania</p>			

#	3.5. Uniewinnienie		
Zwięzłe wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięzłe o powodach uniewinnienia			
1.KARY, Środki Karne, PRzepadek, Środki Kompensacyjne i środki związane z poddaniem sprawcy próbie			
Oskarżony	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Punkt z wyroku odnoszący się do przypisanego czynu	Przytoczyć okoliczności
J. J. (1), D. M. (1)	I, II	I	Orzekając karę wobec oskarżonych Sąd kierując się dyrektywami wynikającymi art. 53 k.k. wymierzył ją w granicach przewidzianych przez ustawę, bacząc, aby ich dolegliwość nie przekroczyła stopnia winy. Odwołanie do winy sprawcy przestępstwa pełni w kodeksie karnym dwie funkcje: legitymizującą oraz limitującą w zakresie orzekanej wobec niego sankcji karnej. Stopień winy nie oznacza jednak konkretnej wysokości kary, jaka winna zostać wymierzona sprawcy, ustanawia natomiast nieprzekraczalną granicę jej dolegliwości. Konkretną winę sprawcy czynu zabronionego wyznaczają dwie zmienne:

obiektywna ocena społecznej szkodliwości popełnionego czynu i rzutowany na tę ocenę stopień zawinienia odpowiadający subiektywnej możliwości podjęcia przez sprawcę zachowania zgodnego z wymaganiami prawa.

Sąd oceniając stopień społecznej szkodliwości czynu oskarżonych wziął zatem pod uwagę rodzaj i charakter naruszonego dobra, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa, jak również postać zamiaru i motywację sprawcy.

Nie ulega wątpliwości, iż stopień społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonym jest znaczny. Podkreślić przy tym należy, że pokrzywdzone odniosły poważną krzywdę w aspekcie moralnym, przez atak na ich dumę narodową i godność osobistą.

Jednocześnie jako ważką okoliczność wpływającą na rodzaj i rozmiar kar wymierzonych oskarżonym należało wziąć pod uwagę, że działanie oskarżonych albo działania podobne pozostają na długo w przestrzeni społecznej, rodzą animozje i budują albo utrwalają stereotypy o poszczególnych nacjach. Szkodliwe jest niewątpliwe

formułowanie i
powtarzanie
krzywdzących sądów o
innych narodach. Jeszcze
bardziej szkodliwe jest
jednak utrwalanie w
ten sposób opinii o
nas Polakach jako
zamkniętych,
nieżyczliwych, wrogich
wobec innych,
agresywnych i
wulgarnych. Zachowanie
oskarżonych wystawiało
świadectwo im samym,
ale także nam jako
społeczeństwu.

Oskarżeni podejmując
działania działali
impulsywnie, bez
należytego rozeznania
kontekstu społecznego
i kulturowego, na
poziomie wykształcenia i
środowiska. Orzeczenie w
tej sprawie powinno ich
skłonić do weryfikacji
swojej postawy, do
refleksji, a najlepiej jeszcze
do działań edukacyjnych
i poznawczych, które
z pewnością doprowadzą
do wyrobienia postawy
szacunku wobec
cudzoziemców oraz innych
osób w ogóle.

Przy wyborze rodzaju kary
Sąd miał przede wszystkim
na uwadze obecnie
obowiązującą dyspozycję
przepisu art. 58 § 1 k.k.
W przypadku występku
zagrożonego karą nie
przekraczającą 5 lat
pozbawienia wolności, a
tak jest w przypadku czynu
przypisanego oskarżonemu,
wymierzenie kary

pozbawienia wolności jest możliwe jedynie wówczas, gdy inna kara lub środek karny nie może zrealizować celów kary.

W stosunku do oskarżonych, którzy nie byli dotychczas karani i dla których przestępstwo ma charakter incydentalny, oczywistym jest zastosowanie normy z art. 58 § 1 k.k. Sąd uznał przy tym, że wymierzenie kary ograniczenia wolności a nie kary grzywny będzie realizowało cele kary w zakresie jej dolegliwości i sprawiedliwej odpłaty, ale też będzie dla oskarżonych okazją do realizacji celów wychowawczych, edukacyjnych oraz poprawczych.

Wymierzając kary Sąd miał na uwadze wszystkie powołane wyżej okoliczności, w tym także właściwości i warunki osobiste oskarżonych, ich sposób życia przed popełnieniem przestępstwa oraz fakt, że poza czynem będącym przedmiotem niniejszego postępowania, prowadzą nienaganny sposób życia. Wymierzona oskarżonym kara musi przede wszystkim być jednak współmierna do stopnia społecznej szkodliwości, być adekwatna do sposobu zachowania, stopnia winy oraz prowadzić do społecznego poczucia sprawiedliwości orzeczenia. Te wszystkie

			<p>okoliczności prowadzą do przekonania, że wymierzone oskarżonym kary, łagodniejsza co do rodzaju niż pozbawienie wolności, muszą być w istocie karami dolegliwymi dla oskarżonych. Różnicując wysokość kar Sąd miał na względzie fakt, iż oskarżony D. M. (1) był osobą bardziej agresywną i impulsywną.</p> <p>Przy wymiarze godzin pracy w stosunku miesięcznym wzięto nadto pod uwagę właściwości i warunki osobiste oskarżonych, w tym możliwość wykonania określonej ilości godzin, bez istotnego uszczerbku dla obowiązków zawodowych i rodzinnych.</p>
J. J. (1), D. M. (1)	II, III	I	<p>W wyniku zdarzenia pokrzywdzone doznały istotnych cierpień i krzywdy. Zdaniem Sądu powetowanie tych strat i krzywd przez oskarżonych jest niezbędne. Sąd zobowiązał oskarżonego J. J. do zapłaty łącznie kwoty 1500 zł a D. M. (1) kwoty łącznie 3000 zł tytułem częściowego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Orzeczone kwoty winny realizować cele kompensacyjne i dać pokrzywdzonym konieczną satysfakcję. Dla oskarżonych taki środek kompensacyjny będzie także elementem oddziaływania</p>

			poprawczego i wychowawczego.
J. J. (1), D. M. (1)	IV	I	Sąd zobowiązał oskarżonych do pisemnego przeproszenia pokrzywdzonych w terminie 1 miesiąca od uprawomocnienia się orzeczenia na piśmie w języku polskim i ukraińskim. Nałożony obowiązek będzie również elementem oddziaływania poprawczego i wychowawczego.
1.Inne ROZSTRZYGNIECIA ZAwarte w WYROKU			
Oskarżony	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Punkt z wyroku odnoszący się do przypisanego czynu	Przytoczyć okoliczności
1.inne zagadnienia			
<p>W tym miejscu sąd może odnieść się do innych kwestii mających znaczenie dla rozstrzygnięcia, a niewyjaśnionych w innych częściach uzasadnienia, w tym do wyjaśnienia, dlaczego nie zastosował określonej instytucji prawa karnego, zwłaszcza w przypadku wnioskowania orzeczenia takiej instytucji przez stronę</p>			
7. KOszty procesu			

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
V	O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 627 kpk, obciążając nimi oskarżonych. Zdaniem Sądu, biorąc pod uwagę możliwości zarobkowe i finansowe oskarżonych, konieczność uiszczenia opłaty i wydatków (w 1/2 części) nie wpłynie negatywnie na możliwość utrzymania oskarżonych i ich rodzin.	
1.Podpis		
Sędzia Marcin Czarciński		